

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 156: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Opfyldelse af beskæftigelseskravet efter sygdom, barsel, børneoplysningslov m.v.).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 30/1 97. Første behandling 26/2 97. Betænkning 7/5 97).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Det her arbejde, som er blevet gjort, siden vi havde førstebehandlingen, vidner om – og det vidner hele lovforslaget i øvrigt også om – et godt parlamentarisk arbejde og om, at Folketinget sådan set er interesseret i, at man skal prøve på at bringe de grupper, som helt uden skyld er blevet bragt i den situation, at de har mistet deres ret til dagpenge, tilbage. Hertil er der også meget, meget stor opbakning, når vi ser på forslaget, og også når vi ser på ændringsforslaget, er der stor opbakning til disse synspunkter.

Det, der derimod virker lidt skuffende, er, at dem, man ikke kan lide, har man ikke noget imod bliver bragt i nogle situationer, hvor de sådan set mister deres ret til dagpenge. Dermed vil jeg gerne sige til Venstre og De Konservative, som har lagt et ændringsforslag frem, hvorom de udtaler, at det er de meget stærke tilhængere af, men at der er andre af disse områder, som man ikke er så stærk tilhænger af.

Jeg ved ikke, hvilket begreb, der kan beskrive en sådan situation. Jeg har heller ikke noget ønske om at give den nogle definitioner, men jeg synes, at Venstre og De Konservative skulle besinde sig og sige, at det, vi her virkelig er i gang med, er at hjælpe nogle mennesker, som helt uden skyld er blevet bragt i den situation, at hvis ikke Folketinget foretager sig noget, så står de uden dagpenge og dermed i den situation, at de så måske også i mange tilfælde heller ikke har noget egentligt, hvad skal man sige, sikret

eksistensgrundlag, men er henvist til forsørgelse andre steder.

Jeg har forstået på ændringsforslaget, som er fremsat af V og K, at der er nogle grupper, og for dem kan man godt se tingene, og dem synes man godt man vil hjælpe, men det er altså, som om der mangler noget, når vi taler om de sidste.

Bendt Bendtsen (KF):

I Det Konservative Folkeparti mener vi, at aftaler skal holdes. Som det lovforslag ligger her i dag er det et direkte brud på den finanslovaftale, der blev indgået med Det Konservative Folkeparti omkring finanslov 1996.

Vi har betalt en pris for at deltage i dette forlig, og en af ting, vi fik tilbage, var en skærpelse af kravene, og jeg må nok sige, at vi fik 52-ugers-reglen indført, så man skulle have 52 ugers beskæftigelse inden for 3 år for at få adgang til dagpengesystemet ved førstegangsoptjening, ligesom vi fik ind, at der skulle 52 ugers beskæftigelse til for genoptjening af retten til dagpenge inden for ydelsesperioden.

Vi fik det altså skærpet, så der skulle være en beskæftigelsesgrad på $\frac{1}{2}$ – og det er så nu det, man lukker op for – hvor det var $\frac{1}{3}$ tidligere. Vi mener, der skal være en vis tilknytning til arbejdsmarkedet for at komme ind i systemet og for at optjene en ny periode.

Efter at denne lov er begyndt at virke, så er det her lovforslag jo fremkommet, og hvis vi går ind og ser på den socialdemokratiske ordførers ordførertale fra førstebehandlingen, så ligner det her jo en ren tilståelsessag.

Jeg må også sige, at vi har forsøgt at tale os til rette. Det er ikke lykkedes, for vi kan godt se, at det her lovforslag med de skærpede krav, som blev stemt hjem i forbindelse med finanslov 1996, rammer nogle grupper. Det er så også årsagen til, at vi går ind og fremlægger det ændringsforslag.

Og dér, hvor vi mener, der er muligheder for at lempe på reglerne i det her regelsæt, er, hvor der er tale om perioder med støtte til pasning af et handicappet eller alvorligt sygt barn efter lov om social bistand. Det er, hvor der er tale om perioder med støtte til pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, og det er perioder med fravær på grund af barsel eller adoption. Det er de steder, hvor vi kan se, at det rammer nogle grupper.

Men det her lovforslag, som det foreligger, uden vedtagelse af Venstres og De Konservatives ændringsforslag, underminerer den aftale,

som vi indgik med regeringen omkring finansloven.

Men jeg må nok sige, at jeg ved ikke, om det er ved at være en tendens for regeringen at lave aftalebrud, det kunne man jo næsten tro, når man ser tilbage på de seneste par uger. Jeg synes, det er dybt betænkeligt, at man blot kører igennem på denne her sag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg må jo sige efter at have hørt hr. Bendt Bendtsens tale, at så kunne det jo se ud, som om vi var uenige om 52-ugers-reglen. Det er vi overhovedet ikke, den er vi fuldstændig enige om.

Det, vi er uenige om, er en situation, hvor hr. Bendt Bendtsen siger, at der er nogle af de her seks grupper, som han godt kan lide. Der er nogle andre, som er blevet bragt i den samme situation, men dem kan han bare ikke lide. Det er det, der er sagen omkring det her. Det er overhovedet ikke et spørgsmål om, hvorvidt vi er uenige om 52-ugers-reglen, for det er vi ikke. Den står fast både før og efter.

Men det, det drejer sig om, og som hr. Bendt Bendtsen selv brugte som argumentation, er, at der er nogle grupper her, hvor vi godt kan se, at de er kommet i en klemme, og de mennesker vil vi meget gerne være med til at hjælpe med de foreslåede ordninger, der ligger her i lovforslaget. Men der er altså også nogle andre, der også er blevet bragt i den samme situation på grund af noget, som de ikke selv kunne forudse, og dem kan vi ikke lide. Det er det, sagen drejer sig om.

Det har overhovedet ikke noget med 52-ugers-reglen at gøre.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Det, der er sagen, er, at der er nogen, der er kommet i klemme på grund af, at vi ændrede reglerne i forbindelse med den aftale omkring finanslov 1996. Det er netop det, der er sagen.

Og når der er flere, der kommer i klemme på grund af et nyt regelsæt, så går man ind fra regeringen og lukker op her uden at have en aftale klar med Det Konservative Folkeparti. Det er det, vi kalder forligsbrud. Det er det, der er sagen.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det Konservative Folkeparti taler om forligsbrud og taler om underminering af en aftale. Når man kan sige det, så ser man helt bort fra, at det problem, vi faktisk gerne vil løse, ikke er et nyt problem. Det er et problem, der er opstået, da arbejdsmarkedsreformens bestemmelser om faste dagpengeperioder blev indført 1. januar 1994, hvor de, der går over i en orlovssituation, i en pasningssituation – som det forslag handler om – fra ledighed, så skubber den dagpengeperiode foran sig, fordi de her perioder betragtes som døde perioder.

Det var det før finanslovaftalen med Det Konservative Folkeparti, og det er det efter. Og det er det problem, som vi gerne vil have løst sådan, at de, der går fra beskæftigelse og bliver syge i en periode eller passer et handicappet barn eller en døende eller tager børnepasningsorlov eller uddannelsesorlov, at de ikke kommer til at stå i den situation, at de oplever, at hvis de blot havde haft én ledighedsdag eller en uges ledighed, så havde de kunnet bevare deres dagpengeperiode intakt.

Men det, det betyder, hvis man skulle følge Det Konservative Folkeparti, for én, der er i beskæftigelse, og som går på barselorlov, er, at vedkommende måske efter en sygdomsperiode vil være i en situation, hvor man ikke har nogle rettigheder til dagpenge. Og den situation er ikke ny, den er ikke ny. Men det er klart, at i den situation, hvor der er en 52-ugers-regel frem for en 26-ugers-regel, så er den skærpet, men den er ikke ny.

Jeg ville egentlig godt bede hr. Bendt Bendtsen om at komme med en plausibel, fornuftig forklaring på følgende problemstilling: En beskæftiget, der går på barselorlov, og som har en overenskomst, der siger, at man får fuld løn under barsel, vil ikke blive berørt. Det betragtes nemlig som beskæftigelse og tæller som beskæftigelsestimer, og vedkommende kan efter en barselorlov og efterfølgende ledighed hæve sine dagpenge. Hvorimod for den beskæftigede, som går på barsel, og som ikke har en overenskomst, der giver fuld løn, men som skal være på barsel-dagpenge, tæller det som ledighed. Og i den situation vil den samme person, som kommer fra beskæftigelse og har barselorlov eller eventuelt en sygdomsperiode oveni, stå i en situation, hvor vedkommende ikke har nogen dagpenge bagefter.

Så der er altså ikke bare en forskel i negativ retning i forhold til dem, der er i beskæftigelse –

mellem de beskæftigede og de ledige – der er også en forskel imellem beskæftigede, der har overenskomster, der siger, at de får løn under barsel, og beskæftigede, der ikke får løn under barsel, men lever på barseldagpenge.

Der er forskellige regelsæt for de her grupper beskæftigede med den ene eller den anden overenskomst, og for beskæftigede og ledige, som simpelt hen ikke er til at forklare, og det er ikke et nyt problem, men det er et problem, der trænger sig på for at blive løst.

Og jeg synes også, vil jeg sige til hr. Bendt Bendtsen, at når man går ind nu, som Det Konservative Folkeparti og også Venstre gør, og siger, at der er nogle grupper, vi kan lide, og dem vil vi sådan set gerne være med til at hjælpe, så holder argumentationen om et forligsbrud ikke.

Det er ikke forligsbrud, og der er ikke tale om underminering af en aftale. Det kunne vi ikke finde på. Det kunne vi ikke drømme om. Hvis vi havde haft en fornemmelse af, at det gik i den retning, så havde det her lovforslag ikke set dagens lys. Det har set dagens lys, fordi der ikke er tale om et nyt problem, der er opstået efter den 1. januar 1997, men det er et problem, der har eksisteret siden 1. januar 1994.

Bendt Bendtsen (KF):

Ministeren siger, at det er ændringer af reglerne tilbage fra 1994, der er årsag til det, vi nu opererer med her. Så må jeg sige, at så er det mærkeligt, at regeringen først nu erkender, at der er et problem, for så må der da have været et problem hele tiden, også efter 1994. Det er jo, fordi der blev vedtaget et skærpet krav i forbindelse med finansloven 1996, og det er derfor, der opstår nogle problemer.

Og så er det, jeg siger, at når man så vælger at køre igennem uden Det Konservative Folkeparti og underminerer den aftale, vi indgik, så opfatter vi det her som forligsbrud. Det er jeg nødt til at sige.

Så siger man, at der er nogle grupper, vi kan lide, og derfor er det ikke forligsbrud. Jamen vi erkender i Det Konservative Folkeparti, at den stramning, vi var med til at foretage omkring finansloven 1996, rammer nogle grupper, hvor vi siger, at det vil vi godt være med til at se på. Og det er det, jeg har nævnt fra talerstolen én gang, det er pasning af handicappede, pasning af døende og barsel.

Og da må jeg sige, at dér går vi så ind og vil godt være med til at lempe på de regler, som vi

vedtog sammen med regeringen for de her grupper; at vi så ikke ønsker at åbne for orlov m.v. er en anden historie. Men det burde være en aftale, som skulle indgås mellem regeringen og Det Konservative Folkeparti, hvis man fører det her igennem.

Vi er da godt klar over, som ministeren også påpeger og beder mig svare på, at der er forskel på, om folk går fra beskæftigelse, eller de går fra ledighed og ind i det her. Og det med de døde perioder: Jamen det er da rigtigt, at der er da problemstillinger, så folk ikke er ligestillede på det her område.

Men den anke, som jeg gerne vil fremføre her fra talerstolen i dag, er, at man nu vedtager en lov, der griber ind i og underminerer en aftale, som Det Konservative Folkeparti har indgået.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Den påstand bliver hr. Bendt Bendtsen og jeg ikke enige om. Det er ikke aftalebrud, så havde lovforslaget ikke set dagens lys.

Men vi lægger ikke skjul på, at de problemer, der opstod, da vi vedtog arbejdsmarkedsreformens princip om faste dagpengeperioder og om nogle særlige, personlige hensyn, som vi gerne ville tage arbejdsmarkedspolitisk, fordi der var døde perioder, er blevet skærpet, det vil vi ikke lægge skjul på, det løber vi ikke fra. Det kan enhver se, og det kan enhver forstå.

Men det, jeg ikke forstår, må jeg sige til hr. Bendt Bendtsen, er, at når man arbejdsmarkedspolitisk gerne vil tage hensyn til de personlige problemer, der kan opstå for grupper, der enten er syge i perioder, eller som gerne vil bruge muligheden for at passe handicappede børn, eller gerne vil bruge muligheden for at passe døende i eget hjem, eller som gerne vil dygtiggøre sig eller tage børnepasningsorlov, hvorfor vil man så ikke tage de særlige hensyn til de her grupper samlet, men kun plukke et par af grupperne ud og sige: dem vil vi gerne tage hensyn til, men de andre bryder vi os ikke om, og dem vil vi ikke tage hensyn til? Jeg forstår det slet ikke.

Når det her lovforslag specielt tager hensyn til folk, der er i beskæftigelse, fordi de ledige har jo de døde perioder, så synes jeg faktisk, at den konservative argumentation som sådan i den arbejdsmarkedspolitiske debat generelt, om at vi tager mere hensyn til de ledige, falder til jorden. Her er der klart tale om et forslag, hvor vi tager hensyn til dem, der er i beskæftigelse, og vi sikrer i virkeligheden imod, at der kan udvik-

le sig en tænkning, der går i retning af: Jamen vi skal bare sørge for at få en ledighedsdag, bare én ledighedsdag, så bliver vi indplaceret i dagpengesystemet. Det synes jeg ingen kan forsvare, og det synes jeg heller ikke at Det Konservative Folkeparti på nogen måde kan forsvare.

Så igen til hr. Bendt Bendtsen: Vi bliver nok ikke enige om, hvorvidt det er forligsbud eller ej. Det er ikke forligsbud. Det er ikke et ønske om at underminere aftaler, men det er et ønske om at tage nogle særlige personlige hensyn til grupper på arbejdsmarkedet, der i øvrigt passer deres arbejde og gerne vil fortsætte med det, men ikke vil være til grin, når de indbetaler til deres arbejdsløhedskasse og tror, at de har en forsikringsrettighed i den anden ende.

Hvis et par børn eller en sygdomsperiode skulle betyde, at de senere hen blev arbejdsløse, så vil de med den holdning, som Det Konservative Folkeparti lægger for dagen, have mistet deres dagpengerettigheder, selv om de har betalt til forsikringssystemet. Med det her forslag vil de bevare deres dagpengerettigheder fuldstændig på samme måde, som de ledige bevarer deres dagpengerettigheder.

Bendt Bendtsen (KF):

Det er rigtigt, når ministeren heroppefra tilkendegiver, at de ledige egentlig har mere fortrinsret på det her område, fordi de har ret til de såkaldte døde perioder. Til det kan jeg så blot sige: Jamen vi stiller da gerne vores stemmer til rådighed for at lave en forenkling over for de ledige på det her område, så det kommer til at tage hensyn til det i forhold til de beskæftigede, for vi kunne jo indføre skærpede krav for de ledige på det her område.

Men for at komme tilbage til det med, at vi vælger nogle grupper ud: Jamen det er, fordi vi mener, at de nye skærpede regler rammer nogle bestemte grupper hårdt, og det er det, vi ønsker at lave om på. Vi ønsker ikke at lave en ladeport med hensyn til vores 52-ugers-regel.

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Bendt Bendtsen sluttede af med – og det var jo sådan set det, jeg også startede op med – at konstatere, at der var nogle grupper, som man kunne lide, og så var der nogle grupper, som man ikke kunne lide. Og de grupper, man ikke kunne lide, var også grupper, der er bragt i den her situation på grund af forhold, som de ikke selv har været skyld i. Derfor har jeg svært ved at se, at der er nogen forskel til den situation,

der foreligger her. Men vi har jo været igennem det indtil flere gange.

Det, vi kan konstatere, er, at De Konservative har foretaget nogle valg om nogle grupper, de kan lide, som er kommet i klemme, og vi har sagt: Vi mener, at det er alle de her seks grupper, der er kommet i klemme, og at vi kan lave den samme dokumentation for hver enkelt af grupperne, således at der ikke er nogen forskel i argumentationen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 48 stemte for, 60 imod.

§ 1, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 237: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Merkonomers og teknonomers adgang til AMU).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 16/4 97. Første behandling 23/4 97. Betænkning 7/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.